

Hoofdstuk 61

Lieve kleinkinderen,

*Mijn moeder zei vaak tegen mij, dat er elke dag nog wonderen gebeuren.
'Alleen Eelke, wij zien ze niet.'*

Lieve kleinkinderen, ik wil jullie nu één wonder vertellen, dat ik gelezen heb in het boek 'Hel en Hemel van Dachau' geschreven door dominee J. Overduin. Deze dominee 'verbleef' als gevangene in het concentratiekamp Dachau. Het leven was daar zo slecht, dat zijn medegevangenen bij tientallen stierven door uitputting, honger en door de vreselijk slechte behandeling, die ze daar van kampcommandant, het beestmens Hoffmann, moesten ondergaan. Ook deze dominee Overduin uit Arnhem zou het niet lang meer maken.

De gemeenteleden van zijn kerk in Arnhem en ook de gevangenen in concentratiekamp Dachau hielden op 17 december 1942 's avonds een bijeenkomst, (kerkdienst mocht niet van de Duitsers) waarin ze God baden (vroegen) of er een andere kampcommandant in Dachau mocht komen, die 'menselijker' zou zijn dan Hoffmann.

Een gebedsverhoring? Een wonder?

*Maar op 18 december 1942, vroeg in de ochtend werd deze moordenaar Hoffmann met ingang van direct, overgeplaatst naar het Oostfront. Zijn opvolger Weisz was veel 'menselijker'. Dankzij, of moet ik zeggen ondanks deze nieuwe kampcommandant, hebben een aantal gevangenen het concentratiekamp Dachau overleefd. Ook deze dominee Overduin.
Een wonder....*

*Lieve kleinkinderen, ik geloof dat alle mensen hun leven van God krijgen. Wij mensen komen niet uit het niets. Nee, dat kan ik niet geloven.
Elk mens draagt zijn eigen verantwoordelijkheid. Kan goede en kwade dingen doen, kan zover gaan als zijn eigen geweten het hem toestaat.
Er zijn mensen die geen geweten hebben....*

Van tijd tot tijd grijpt God in en gebeurt er iets wat wij met ons beperkt mensenverstand niet begrijpen. Maar het gebeurt wel....

'Een wonder Eelke!' zei mijn moeder dan, ja jullie overgrootmoeder beppe Sjo.

Hoofdstuk 61 - Lazarus van Bethanië - Johannes 11 : 1 - 44

In het kleine dorpje Bethanië, ongeveer drie kilometer vanaf de grote stad Jeruzalem, woonde Lazarus met zijn beide zussen Martha en Maria. Nadat ze nog met elkaar het Chanoekafeest gevierd hadden, werd Lazarus ziek. Ernstig ziek. De dokter die er direct bij gehaald was, kon maar weinig voor Lazarus doen. En Jezus was niet in de buurt. Hij was helemaal aan de overkant van de rivier de Jordaan, in het land van Péréa. Zo snel mogelijk stuurden de beide zussen een bode naar Jezus met het verzoek of hij zo snel mogelijk wilde komen. Lazarus was ernstig ziek. Ze twijfelden er niet aan of Jezus hun broer weer beter kon maken. Ze gingen er ook van uit dat Jezus zo snel mogelijk zou komen. Lazarus was immers zijn beste vriend en wie zou dan niet zijn best doen om zo snel mogelijk te komen helpen?

Toen de bode was vertrokken bleven de beide zussen wachten bij het bed van hun doodzieke broer. Als het maar niet te laat was....

Ze zagen dat de koorts steeds hoger werd en dat de krachten van Lazarus afnamen.

Lang voordat de bode met Jezus terug zou kunnen zijn stierf Lazarus, de vriend van Jezus en werd begraven in een rotsgraf in Bethanië.

Tegen iedereen die op die zwarte dag bij hen kwam, zeiden de beide zussen: 'Als Jezus bij ons was geweest, dan was onze broer niet gestorven.'

Toen de bode na een lange reis Jezus eindelijk gevonden had, zei hij: 'Heer, uw vriend Lazarus is erg ziek.'

De discipelen van Jezus schrokken hevig. Jezus zou natuurlijk direct naar zijn erg zieke vriend Lazarus gaan. Maar, dan moest hij ook naar Jeruzalem, de stad waar de Farizeeërs al twee keer hadden geprobeerd om hem te doden. Ze konden, nee ze mochten er nu niet heen. Dat was veel te gevaarlijk.

Maar..., de Here Jezus hield zo veel van zijn vriend. Nee, Jezus zou zijn vriend niet in de steek laten en hem laten sterven. Jezus was nooit bang en wie weet, wat hem zou overkomen als hij nu naar Bethanië ging.

Jezus zelf was ook erg onder de indruk. Hij was ook een mens, net zoals zijn twaalf leerlingen. Mocht hij dan niet bedroefd zijn, nu hij wist dat zijn beste vriend erg ziek was?

Jezus dacht aan Martha en Maria, de zussen van Lazarus, die nu aan zijn ziekbed zouden zitten en alle hoop op hem gevestigd hadden. Maar hoe Jezus op grote afstand ook met hen meeleeftte, hij mocht er nu nog niet naar toegaan. Nog een paar dagen moest hij hier blijven en pas dan zou hij op reis gaan naar Bethanië en zijn vriend opwekken uit de dood, zodat iedereen in Jeruzalem zou kunnen zien wie hij was.

Dit zou dan de derde keer worden dat hij een gestorven mens weer tot leven riep. De eerste keer bij het dochttertje van Jäirus. Toen waren alleen zijn drie discipelen Johannes, Jacobus en Petrus getuige geweest.

De tweede keer, bij de jongeling van Nain, had een grote groep Galileeërs het gezien.

En nu, wanneer hij straks zijn vriend Lazarus uit zijn graf zou roepen, zouden zelfs zijn vijanden uit Jeruzalem getuige zijn. Het zou hun haat alleen maar erger maken. Het moment waarop Jezus zou sterven, kwam dichterbij....

Jezus mocht nu nog niet zeggen, wat hij over een paar dagen in Bethanië ging doen, maar hij zou de bode een boodschap van troost voor Martha en Maria meegeven. Hij zei tegen de bode: ‘Ga terug naar de beide zussen en zeg tegen hen dat hun broer niet ziek is geworden om voorgoed te sterven. Dit gebeurt zodat Gods hemelse macht zichtbaar kan worden. En Gods Zoon de hoogste eer krijgt.’

Met grote stappen liep de bode blij terug naar Bethanië. Ook de discipelen van Jezus waren blij. Ze dachten dat Jezus met deze woorden Lazarus weer beter had gemaakt, net zoals hij toen gedaan had in Galilea, met de zoon van die Romeinse centurio. Lazarus was weer beter en zij hoefden nu niet terug naar dat gevaarlijke Judea! Het had ook niet gekund. Het was te gevaarlijk! En Martha en Maria zouden wel weer een bode sturen om te zeggen dat Lazarus weer beter was en om Jezus te bedanken.

Twee dagen bleef Jezus nog op diezelfde plaats en de naam Lazarus werd niet meer genoemd.

Op de ochtend van de derde dag zei Jezus ineens tegen zijn discipelen: ‘Kom, laten we naar Jeruzalem gaan.’

Verbaasd en bang keken ze Jezus aan. ‘Rabbi, nog maar zo kort geleden wilden de Farizeeërs en Sadduceeërs u daar stenigen! En wilt u er nu weer heen?’

Jezus antwoordde: ‘Overdag is het twaalf uur lang licht. Zolang het licht is, kun je veilig reizen. Zo is het ook met mij. Ik ben het licht voor deze wereld. Bij mij ben je veilig.’

Terwijl de discipelen zich klaarmaakten om op reis te gaan, zei Jezus tegen hen: ‘Onze vriend Lazarus slaapt. Ik ga naar hem toe om hem wakker te maken.’

Jezus bedoelde dat Lazarus gestorven was. Maar omdat hij een woord gebruikte dat in hun moedertaal ook ‘in slaap vallen’ kon betekenen, begrepen zijn leerlingen het verkeerd.

‘Heer,’ zeiden ze, ‘zolang Lazarus nog slaapt, kunt u hem toch ook vanuit hier beter maken?’

Dan hoefden ze die gevaarlijke reis naar Jeruzalem niet te maken, dachten zij.

Daarop zei Jezus heel duidelijk: ‘Lazarus is overleden. En het was heel goed, dat ik daar niet was om hem beter te maken. Want nu zullen jullie een groot wonder zien en in mij gaan geloven. Kom, we gaan naar hem toe.’

En nog waren de twaalf leerlingen het met elkaar er niet over eens dat ze naar Jeruzalem zouden gaan. Jezus zei het en dan durfden ze niet te weigeren, maar wat waren ze graag hier in Péréa gebleven.

Eén van hen, Thomas, die ook wel Didymus werd genoemd, zei tegen de anderen: ‘Laten we maar met Jezus meegaan. Dan kunnen we samen met hem sterven....’

Pas op de vierde dag na het sterven van Lazarus kwam Jezus in Bethanië aan. Het huis waar Lazarus gewoond had, was nog steeds overvol met vrienden en bekenden, die allemaal waren gekomen om de zussen Martha en Maria te troosten. Zij vonden dat wel mooi, al dit meeleven, maar zo nu en dan werd het hen gewoon een beetje te veel. Steeds weer hoorden ze weer hoe goed Lazarus was geweest. Zo jong was hij nog maar geweest en dan nu te moeten sterven. Ja, steeds weer diezelfde vraag, die nooit uit hun gedachten was: waarom moest Lazarus nu juist zo erg ziek worden, terwijl Jezus zo ver weg was? Maar er was niemand die daar een antwoord op kon geven.

En weer zagen ze het voor hun ogen gebeuren, die dag toen de bode terugkwam. ‘Ik heb goed nieuws!’ riep hij al van grote afstand. ‘De rabbi heeft gezegd dat deze ziekte van Lazarus niet dodelijk is!’

O God, op dat moment lag Lazarus al meer dan een dag in zijn graf!

Hoe vaak hadden de beide zussen steeds weer de bode gevraagd om nog een keer de woorden van Jezus te herhalen? Ze kenden de woorden van Jezus uit hun hoofd. Maar wat gaf dat wanneer Jezus zelf niet kwam? De eerste dag hadden ze een beetje hoop gehad. Ze wisten zelf niet eens precies waarop en waarom, maar had Jezus niet eens eerder een overleden iemand zijn leven teruggegeven? Die had toen nog niet in het graf gelegen, maar je kon nooit weten. En Jezus was zo machtig!

Maar nu was het al de vierde dag en het graf zou niet meer geopend mogen worden. Stel je voor, alleen al die lijkklucht.

Het was duidelijk. Ze moesten hun broer missen. Maar waarom, waarom? Hij was zo goed en hij geloofde in Jezus als zijn Messias en toch moest hij voor zijn tijd sterven.

En dan kwam weer dat zinnetje van Jezus in hun gedachten: *deze ziekte van Lazarus is niet dodelijk....*

Nog nooit had Jezus iets gezegd, dat hij niet nagekomen was en hij was nog steeds niet gekomen.... Of zou het toch nog kunnen? De vierde dag na zijn overlijden?

De deur van de huiskamer ging open en boven het geroezemoes van veel mensen, ook uit de stad Jeruzalem, klonk een heel blijde stem: ‘Jezus komt eraan. Hij is niet ver meer van ons dorp Bethanië vandaan.’

Maria knikte. Het was goed dat Jezus kwam en dat zij zijn troostwoorden zou horen. Maar voor haar broer Lazarus kwam hij te laat.

Maar Martha stond al. Zo snel ze kon liep ze naar buiten, het dorp door om Jezus op te halen. Buiten adem kwam ze bij hem en het eerste wat ze zei was: 'Heer, als u hier geweest was, dan was mijn broer niet gestorven.'

En toen moest Martha plotseling denken aan die zin, die Jezus tegen hun boodschapper had gezegd en al stotterend zei ze: 'Toch weet ik ook nu heel zeker: God zal alles doen wat u hem vraagt.'

Vol spanning keek ze Jezus aan. Wat zou hij zeggen? Haar hart bonsde en haar ogen liepen vol met tranen.

Jezus zei: 'Je broer zal opstaan uit de dood.'

En zelfs dit woord van Jezus begreep Martha verkeerd.

'Dat weet ik Heer,' zei ze. 'Als het einde van de wereld komt zal hij samen met alle doden opstaan.'

Dat was een grote troost om te weten. Lazarus was nu bij God in de hemel en dat ook eens zijn lichaam daar zou komen, dat geloofde ze. Maar *nu* miste zij haar broer en ze had gehoopt dat hij *nu* op zou staan, uit het graf.

Jezus zei: 'Martha, ik ben het die de doden laat opstaan. Ik ben het die leven geeft. Iedereen die in mij gelooft zal leven, ook als hij sterft. En iedereen die leeft en in mij gelooft, die zal niet voor eeuwig sterven. Geloof je dat?'

Martha antwoordde: 'Ja Heer, dat geloof ik zeker. Want u bent de Messias, de Zoon van God die naar de wereld gekomen is.'

Jezus wist dat hij Martha niets meer behoefde te leren. Iemand die zulke woorden sprak, verwachtte alles, maar dan ook alles van hem.

'Roep je zus Maria,' zei Jezus.

Vlug liep Maria naar huis, waar haar zus nog steeds zat te huilen. Zonder dat de anderen in de kamer het merkten fluisterde Martha in haar oor: 'De Meester is er en hij vraagt of je bij hem komt.'

Maria ging vlug staan. Zojuist nog voelde zij zich verslagen. Had ze geen moed gehad om naar Jezus toe te gaan. Maar nu Jezus haar riep, was alles anders. Ze voelde dat ze naar hem toe moest gaan. Naar Jezus, van wie zij zo veel hield. Ze merkte niet eens dat alle andere mensen in de kamer achter haar aanliepen, ook naar het graf van Lazarus, zoals zij dachten. Maria zou zich daar helemaal uit willen huilen en dan moesten zij erbij zijn om met haar mee te weeklagen.

Jezus was niet verder gelopen toen hij Martha naar huis had gestuurd om Maria op te halen. Hij wachtte buiten het dorp. Het was zijn bedoeling geweest om eerst rustig met Maria te praten, maar nu kwamen al die mensen achter haar aan. Maar hij mocht ze niet wegsturen. Nee, ze moesten straks allemaal zien wat hij ging doen....

Maria was bij Jezus en al huilend viel ze voor zijn voeten neer. ‘Heer, als u hier was geweest dan was mijn broer niet gestorven.’

Het waren dezelfde woorden die ook Martha gezegd had. Hoe vaak in deze vier bittere dagen zouden deze beide zussen dat tegen elkaar gezegd hebben?

Met veel medelijden keek Jezus naar hen. Maar nog voordat hij een woord van troost tegen hen had kunnen zeggen, waren daar ook al die andere mensen en toen die zagen hoe erg Maria huilde, braken ook zij in luide jammerklachten uit. Jezus ergerde zich aan deze mensen. Het was niet verkeerd dat zij huilden, - wie zou niet huilen bij zo’n groot verdriet? - maar Jezus keek door die tranen van deze mensen heen. Straks zou hij Lazarus zijn leven teruggeven en in plaats van huilen, zouden ze dan luid jubelen. Maar in hem geloven dat hij de Messias was, nee dat zouden ze niet doen!

Tussen deze mensen stonden er die nu jammerden om de dood van zijn vriend Lazarus en over een paar maanden zouden diezelfde mensen schreeuwen: ‘Aan het kruis met hem!’

Omdat Jezus dit wist kon hij hun tranen niet verdragen.

Terwijl Jezus weer naar Martha en Maria keek zei hij diep bewogen: ‘Waar hebben jullie Lazarus begraven?’

Martha en Maria antwoordden: ‘Kom maar mee, Heer.’

Nu Jezus met niemand meer hoefde te praten, had hij tijd om aan Lazarus te denken. Lazarus, zijn vriend, die een paar dagen geleden op hem lag te wachten, terwijl hij worstelde met de dood. O, wat was dat vreselijk! De dood die mensen van elkaar losrukt, zoals een boer een druiventros lossnijdt van de druiventak. En over de wangen van Jezus rolden de tranen.

Jezus huilde.

De mensen om Jezus heen zagen het en fluisterden tegen elkaar: ‘Kijk eens, hoeveel hij van Lazarus hield!’

Maar andere mensen mompelden tegen elkaar: ‘Die tranen komen te laat! Hij heeft een blinde man genezen. Kon hij dan niet de dood van Lazarus voorkomen?’

Ook deze bittere woorden hoorde Jezus en het deed hem pijn. Weer ergerde hij zich mateloos over zoveel onverstand. Dachten ze dan inderdaad dat het hem geen pijn had gedaan om in Péréa te blijven terwijl zijn beste vriend op sterven lag? Konden ze dan niet begrijpen dat zijn Vader in de hemel hem dit opgedragen had? Maar nu was de tijd dan gekomen: nu zou hij hen allen laten zien dat hij waarlijk Gods Zoon was.

Ze stonden bij het graf, een grote spelonk met een smalle opening, afgesloten door een zware steen.

‘Haal die steen weg,’ sprak Jezus.

Vlug liep Martha naar Jezus toe. Dit kon nu niet meer! Na zoveel dagen kon je niet meer naar dat dode lichaam kijken.

‘Heer,’ zei ze, ‘dat kan niet! Het graf kan niet meer open, want de lijkklucht is er al. Het lichaam stinkt. Het ligt er al vier dagen.’

Jezus keek haar aan, niet kwaad, maar toch met iets van een verwijt in zijn ogen. ‘Martha, denk aan wat ik je gezegd heb! Als je gelooft zal je Gods hemelse macht zien.’

Toen pakten een paar sterke mannen de steen en rolden hem voor de opening vandaan.

Voor het open graf, waar de geur van dood en verderf uitkwam, stond Jezus, de Vorst van het leven. Nu hilde hij niet meer om zijn overleden vriend. Nu was Jezus er klaar voor om Lazarus te roepen uit de dood en uit het graf.

Maar voordat hij dit deed wilde Jezus eerst nog bidden, zodat iedereen die erbij stond, ook de Joden uit Jeruzalem, goed zouden weten dat hij Gods eigen Zoon was en dat hij de werken deed, waartoe zijn Vader hem opdracht had gegeven. Jezus hief zijn handen omhoog en terwijl hij omhoog keek, bad hij: ‘Vader, ik dank u dat u naar mij luistert! Ik weet dat u altijd naar mij luistert. Maar ik zeg dit speciaal voor alle mensen die hier staan. Zij moeten geloven dat U mij gestuurd heeft.’

Daarop boog Jezus zich naar het donkere graf en met luide stem riep hij: ‘Lazarus, kom naar buiten!’

Op datzelfde ogenblik kwam de dode tot leven. Hij ging staan en tastte om zich heen om de uitgang te vinden. Want niet alleen zijn lichaam was in doeken gewikkeld, ook zijn hele hoofd was in linnen gewikkeld.

Jezus zei tegen de mensen: ‘Maak de doeken los en laat hem gaan.’

Toen Lazarus zich weer vrij kon bewegen en om zich heen keek, net alsof hij uit een heel diepe slaap wakker was geworden, brak er een luid gejubel uit van al die mensen die van dit grote wonder getuigen waren.

Veel mensen, ook uit Jeruzalem, geloofden vanaf deze dag in Jezus. Tot nu toe waren ze het met de Farizeeërs eens geweest, dat Jezus uit eigen kracht de mensen leerde en wonderen deed. Maar nu hadden ze het met eigen ogen gezien: God in de hemel verhoorde zijn gebed. Het kon niet anders. Deze rabbi uit Galilea was Gods Zoon, de beloofde Messias.

Maar er waren ook anderen die Jezus hadden horen bidden, maar niet konden of niet wilden geloven dat het Gods kracht was die in Jezus werkte.

Vlug gingen deze mensen naar Jeruzalem en daar in één van de tempelgebouwen werd het Sanhedrin bijeengeroepen. De Joodse leiders waren het snel met elkaar eens: ‘Zo kon het niet langer!’

Als ze deze Jezus zijn gang lieten gaan en hij bleef maar wonderen doen, dan zou iedereen in hem gaan geloven en dan zou het gewone volk hem koning maken. Dat zou dan een oproer geven dat wilde je niet weten!

Wanneer het zover zou zijn, dan kwamen de Romeinen met een groot leger en heel het land Israël en de tempel en het hele volk zou vernietigd worden.

Toen men het onderling niet eens kon worden over het hoe en wat er nu precies moest gaan gebeuren ging hogepriester Kajafas staan. Zijn naam betekent: keiharde.

Ja, een hard en wreed man was deze Sadduceeër. Als vriend van de Romeinen was hij maar voor één ding bang en dat was voor de toorn van de keizer in Rome. Rechtop stond hij daar, terwijl hij met een streng gezicht naar zijn toehoorders keek. Ja, hij wist wat hij wilde. Voor niemand ging hij aan de kant. Zijn stem klonk gewoon minachtend toen hij zei: ‘Jullie begrijpen er helemaal niets van! Jullie durven geen beslissing te nemen. *Maar ik zeg jullie: het is beter dat er één mens sterft voor het volk, dan dat het hele volk vernietigd wordt!*’

Deze woorden, uitgesproken door Kajafas, als de hogepriester van Israël, had hij niet zelf bedacht. Nee, God liet op dit moment de hogepriester spreken als een profeet. Dat besepte deze door haat bezeten man zelf niet eens.

Als profeet voorspelde hij dat Jezus zou sterven voor het volk. En niet alleen voor het Joodse volk, maar voor al Gods kinderen op de hele wereld. Want door de dood van Jezus zouden zij samen één volk worden.

Na deze woorden van Kajafas: ‘*Het is beter dat er één mens sterft voor het volk, dan dat het hele volk vernietigd wordt*’, was het even doodstil in die grote zaal. Maar al heel snel begonnen de eerste hoofden van ja te knikken. Iedereen was het ermee eens. De hele Raad stond achter dit besluit om Jezus te doden. Hoe,

waar en wanneer, dat wisten ze nog niet. Maar het vonnis werd uitgesproken: Jezus werd veroordeeld en zou gedood worden....

Het vonnis werd nog niet openbaar gemaakt. Het gewone volk hoefde het nog niet te weten. Zodat ze ook niet voor Jezus in de bres zouden gaan springen. En vooral Jezus zelf, die mocht het ook niet weten!

Het wachten was nu alleen nog op een gunstige gelegenheid. En die zou binnenkort zeker komen.